

Só, világosság és kovász

Mons. Álvaro del Portillo írása a világi hívők szerepéről az Egyházban

2013.11.04.

A világi hívők szerepe az Egyház küldetésében

A „lehetetlen küldetések” minden ismertetőjegyét magán viselte a megbízatás, amelyet Kr. u. 30 körül egy tavaszi reggelen egy maroknyi férfi kapott a Jeruzsálem közelében fekvő Olajfák hegyén. „De

megkapjátok a Szentlélek rátok
leszálló erejét, és tanúim lesztek
Jeruzsálemben, s egész Júdeában és
Szamariában, sőt egészen a föld
végső határáig” (ApCsel 1,8). Krisztus
utolsó szavai mennybemenetele előtt
értelmetlennek tűntek. Néhány
egyszerű – gazdagsággal,
műveltséggel és befolyással nem
rendelkező – férfi kapta feladatául,
hogy a római világbirodalom egyik
félreeső szegletéből az egész világhoz
eljuttassa egy kivégzett ember
üzenetét.

Nem egészen három évszázad
leforgása alatt a római birodalom
nagy része keresztény hitre tért. A
Megfeszített tana győzedelmeskedett
az államhatalom általi üldöztetés, a
tudósok megvetése, valamint azon
magatartás felett, amely elutasította
a szenvedélyek kordában tartását
szorgalmazó erkölcsi
követelményeket. A kereszténység
ma a történelem során bekövetkezett

minden nagyszabású átalakulás ellenére az emberiség legerősebb lelki hatalma. Ez csak Isten kegyelmével magyarázható. Ám e kegyelem olyan emberek révén működött, akik tudatában voltak küldetésüknek, s teljesítették is azt.

Krisztus e feladatot nem mint lehetőséget vázolta fel tanítványainak, hanem parancs erejű megbízatásként adta nekik. Márk evangéliumában így olvashatjuk: „Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki nem hisz, az elkárhozik” (Mk 16,15-16). Máté evangélista pedig így idézi Krisztus szavait: „Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok

mindennap, a világ végéig” (Mt 28,19-20). Ez az utolsó vacsorán elhangzott krisztusi szavakra emlékeztet bennünket: „Amint te a világba küldtél, úgy küldöm én is őket a világba” (Jn 17,18). A II. Vatikáni Zsinat ehhez a következő magyarázatot fűzte: „Krisztus ezen ünnepélyes parancsát az üdvös igazság hirdetésére az apostoloktól az Egyház kapta meg, hogy teljesítse azt a Föld végső határáig.”[1]

Mindenkinek szóló feladat

Ha az Egyház küldetéséről beszélünk, fennáll annak a feltételezésnek a veszélye, hogy a fogalom csak az oltár mögött állókra vonatkozik. Azonban a küldetésnek, melyet Krisztus a tanítványaira bízott, az egyházat alkotó összes ember révén kell beteljesülnie.

Mindenkinek egy akarattal kell munkálkodnia a közös feladat megvalósításán, kinek-kinek saját

élethelyzete szerint.[2] „A keresztény hivatás ugyanis” – pontosítja a II. Vatikáni Zsinat – „természete szerint apostoli hivatás is [...]. Az Egyházban a szolgálatok különbözők, de a küldetés egy. Krisztus az apostolokra és utódaikra ruházta azt a tisztséget, hogy az Ő nevében és hatalmával tanítsanak, megszenteljenek és kormányozzanak. A világi hívek pedig – részesei lévén Krisztus papi, próféta és királyi tisztségének – Isten egész népének küldetésén belül az Egyházban és a világban töltik be a maguk szerepét.”[3] A keresztség által minden keresztény hasonlatossá vált Krisztushoz, és szerepet kap megváltó feladatában. Minden egyes megkeresztelt embernek kötelessége, hogy kivegye részét az isteni ige terjesztéséből, amelyet Jézus minden kor embere számára meghirdetett.

A keresztény hivatás apostoli dimenziója mindig is jelen volt az Egyház életében. De hosszú ideig úgy

tűnt, hogy az üdvözítő küldetés megvalósítására csak kisszámú keresztény kapott megbízást. A többieknek ezért inkább passzív szerep jutott. A II. Vatikáni Zsinat ezzel szemben visszafordult a kezdetekhez, amikor többször is kiemelte, hogy az apostoli hivatás mindenkinek szól.

Ez a hivatás nem csak egy lehetőség a sok közül, hanem igazi kötelesség: „Minden kereszténynek kitüntető feladat tehát közreműködni abban, hogy az egész földkerekségen megismerjék és elfogadják az emberek az üdvösség isteni üzenetét.”[4] **Ahová csak a világi hívők jutnak el**

Azonban e küldetésen belül vajon jut egy konkrét terület a világi hívőknek? A II. Vatikáni Zsinat adott már néhány erre vonatkozó pontos iránymutatást. Az Egyházzról szóló *Lumen gentium* c. dogmatikus

konstitúció szerint „Itt hívja meg őket Isten, hogy saját hivataluk gyakorlásával az evangélium szellemében élve kovászként belülről járuljanak hozzá a világ megszenteléséhez, és életük tanúságával – hitük, reményük és szeretetük ragyogásával – mutassák meg másoknak Krisztust”.^[5] Majd ezt olvashatjuk: „A világi hívek különösen arra hivatottak, hogy jelenlévővé és tevékennyé tegyék az Egyházat olyan helyeken és körülmények között, ahol csak általuk lehet az Egyház a föld sójává.”^[6] Azaz az Egyház egy kórházban nem csak a kórházi lelkeszen keresztül van jelen, hanem azon hívőkön keresztül is cselekszik, akik orvosként vagy ápolóként szaktudásukkal szolgálják a betegeket, valamint figyelmes és emberi bánásmódban részesítik őket. A templom egy lakónegyedben mindig is elengedhetetlen vonatkoztatási pont marad; de ha

azokhoz akarunk eljutni, akik nem járnak templomba, ez csakis más családokon keresztül lehetséges.

Az 1987-es püspöki szinódus munkáját összefoglaló *Christifideles laici* című apostoli buzdítás mélyebben foglalkozik e témával. A világi hívők feladatait illetően a Pápa ezen felül mindenekelőtt két kísértésre emlékeztetett azok meghatározása terén: „az egyik az volt, hogy időnként oly túlzott lelkesedéssel szentelték magukat az egyházi szolgálatoknak és feladatoknak, hogy közben teljesen elfeledkeztek a foglalkozásuk, a társadalom, a gazdaság, a kultúra és a politikai élet terén rájuk háruló felelősségükről; a másik kísértés a hit és az élet, illetve az evangélium befogadása és az evilági tevékenységek jogtalan szétválasztása.”[7]

E két szélsőséggel szemben a Pápa rámutatott arra, hogy a világi hívőket megkülönböztető jegy a „világi jelleg”, hiszen Isten arra hívta meg őket, hogy „szentelődjenek meg a házasságban vagy a cölebsz életben, a családban, a munkában és más társadalmi tevékenységekben”.[8]

Így a szinódus megkísérelte elkerülni a Pápa által említett kettős veszélyt: annak érdekében, hogy ösztönözze a világi hívőket az evilági élet különböző területein történő feladatvállalásra, elveti azt a kísértést, hogy a világi hívők az ellenséges vagy közömbös társadalom láttán az egyházi struktúrákba vonuljanak vissza. Ugyanakkor a szinódus a keresztény identitás felbomlását is meg akarja akadályozni oly módon, hogy hangsúlyozza a hit és élet közti szoros összefüggést. Ahhoz, hogy a világi hívő a „föld sója” lehessen, a

világban kell maradnia, de nem szabad ízét vesztenie sem.

Ezzel világosan körvonalazódott is a világi hívők sajátos küldetése: eljuttatni Krisztus üzenetét a földi élet minden területére – a családba, munkába, társadalmi tevékenységekbe –, s azokat a kegyelem segítségével Isten és ember közti találkozásra szolgáló alkalmakká tenni.

Az első keresztények

Nem felelne meg azonban a valóságnak, ha az eddig kifejtetteket mind a II. Vatikáni Zsinat utáni újításnak tekintenénk. A legelső keresztények, akik Jézussal és az apostolokkal egy időben, vagy nem sokkal utánuk éltek, egyértelműen tudatában voltak küldetésüknek. Megtérésük hatására nagyobb lendülettel végezték feladataikat, amelyek megfelelték evilági státuszuknak. Tertullianus például

így fogalmaz: „Úgy élünk, mint mások. Nem kerüljük el a nyilvános helyeket, mészárszékeket, fürdőket, bazárokat, műhelyeket, fogadókat, piacokat és más üzleteket. Veletek együtt szállunk tengerre is, katonáskodunk, mint ti, a földeken dolgozunk, kereskedünk, értünk a szakmánkhöz és rendelkezésekre bocsátjuk termékeinket.”[9]

A keresztény ókor egyik tiszteletreméltó iratában a következőket olvashatjuk: „A keresztények nem különböznek a többi embertől sem hazájuk, sem nyelvük, sem szokásaik tekintetében. Mert sehol nem laknak saját, külön városokban, nem beszélnek más nyelven, s nem élnek a többiekétől eltérő életet. [...] Jóllehet görög vagy barbár városokban laknak, ki-ki sorsától függően, s ruházatukban, táplálkozásukban és egyéb életmódjukban alkalmazkodnak az ország hagyományaihoz,

szokásaihoz, mégis tanúságot tesznek egyfajta csodálatra méltó és elismerten meglepő életvitel mellett.”[10] Az ugyanebben az iratban valamivel később szereplő mondatok alapján megértjük, hogy az első keresztények magatartása, miközben mindenkori életkörülményeik nem változtak, figyelemre méltó átalakuláson ment keresztül. „Házasodnak, mint mindenki más; gyermeket nemzenek és szülnek, mint bárki, de újszülötteiket nem hagyják sorsukra [...]; ugyan testben élnek, de nem a test szerint. A földön élnek, de az ég lakói. Engedelmeskednek a kihirdetett törvényeknek, de saját életmódjukkal felül is múlják e törvényeket [...]. Röviden: ami a lélek a testnek, pontosan azt jelentik a keresztények a világnak.”[11]

E hozzáállás és buzgó apostoli feladatvállalás következtében a kereszténység rövid idő alatt

meglepő mértékben elterjedt. Kora keresztény testvéreink kétségtelenül számoltak Isten kegyelmével. De azt is tudjuk, hogy magatartásuk hősiessé módon megfelelt e kegyelemnek – s nemcsak akkor, amikor látták a reájuk váró vértanúságot, hanem minden élethelyzetben. Nem csoda hát, hogy Tertullianus így ír: „Csak tegnap születtünk, s máris betöltöttük a földkerekséget, és mindazt, ami a Tiétek: a városokat, szigeteket, településeket, mezővárosokat, falvakat, a hadsereget, a palotát, a szenátust, a fórumot. Nektek csak bálványaitok templomait hagytuk”.[12] **Az Opus Dei szellemisége**

Itt hadd tegyek egy számomra indokoltnak tűnő kitérőt. Az életszentségre és apostolkodásra való általános hivatás tehát valóság volt az első keresztények életében, és erre a legutóbbi zsinat is emlékeztetett[13]. A szentségre és

apostolkodásra való általános hivatás képezi az Opus Dei szellemiségének alapját is. Alapítója, Josemaría Escrivá, 1928 óta fáradhatatlanul ismételte, hogy a megszentelődés és apostolkodás minden megkereszteltnek joga és kötelessége. 1934-ben például így írt erről: „Kötelességed, hogy megszentelődj. – Igen, te is – ez nemcsak a papok és szerzetesek feladata. Kivétel nélkül, mindannyiunknak mondta az Úr: »Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes!«”.[14] Az apostolkodásra vonatkozóan pedig így fogalmaz: „Még mindig visszahangzik a világban az isteni kiáltás: »Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön, és mi más akarnék, minthogy égjen?« – S látod: csaknem egészen kialudt... Nem buzdulsz e tűz terjesztésére?»[15]

Joggal tekinthetjük tehát úgy, hogy Josemaría Escrivá e területen a II. Vatikáni Zsinat tanításainak úttörője

volt. Mindezt Ugo Poletti bíboros a következő szavakkal juttatta világosan kifejezésre az Opus Dei alapítója boldoggá avatási eljárását megindító határozatában: „Mivel Mons. Josemaría Escrivá de Balaguer az Opus Dei 1928-ban történt megalapítása óta hirdette a szentségre való általános hivatást, ezért a zsinati tanításnak ezen alapvető, az Egyház élete számára oly termékeny tanítására tekintettel egyöntetűen annak előfutáraként ismerték el.”[16] **Példával és szóval**

Az egyre inkább materialista világban a 20. század keresztényeinek munkája nagyban hasonlít Krisztus első tanítványainak tevékenységéhez: az Evangéliumot kell terjeszteniük szóval és cselekedettel.

Ebben az életben soha nem ismerhetjük fel teljes mértékben a cselekedeteinknek – a jó példának

vagy az általunk okozott botránynak – a környezetünkben élő emberekre kifejtett hatását. Minden kereszténynek első és lényeges kötelessége, hogy hitével összhangban cselekedjék, azaz ő maga is az általa vallott tanítás szerint éljen. „Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejteni. S ha világot gyűjtanának, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson a házban. Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat!” (Mt 5,14-16).

Pusztán a jó példa mégsem elegendő. „Ez az apostolkodás azonban nem merül ki az élet tanúságtételében; az igazi apostol keresi az alkalmakat, hogy szavával is hirdesse Krisztust, mind a nem hívőknek, hogy hitre vezesse, mind a hívőknek, hogy tanítsa, erősítse és buzdítsa őket.”[17]

E feladat nem a „szakértők” kizárólagos területe. A II. Vatikáni Zsinat emlékeztetett arra, hogy minden világi hívő kötelessége az apostolkodás: „Az igazi keresztény életből mint bővízű forrásból fakadó egyéni apostolkodás a világiak egész apostolkodásának kiindulópontja és föltétele, még a közösségben végzett apostolkodásnak is, és semmivel sem pótolható. Erre a mindenkor és mindenütt hasznos, bizonyos körülmények közt pedig egyedül megfelelő és lehetséges apostolkodásra minden rendű és rangú világi keresztény hivatott és kötelezve van, még akkor is, ha társulatokban való apostoli munkára nincs alkalma vagy lehetősége.”[18]

Számtalan alkalom nyílik ezen apostoli feladat megvalósítására: ténylegesen egész életünknek folyamatos apostolkodásnak kell lennie. Mégis szeretnék kiemelni két körülményt, amelyek a legtöbb

ember életének úgymond
sarokköveit alkotják: a munkát és a
családot.

Foglalkozásunk révén

Az emberek közti kapcsolatteremtés,
barátkozás különböző lehetőségei
közé tartozik kétség kívül a munka, a
hivatás. Az apostolkodás e területe
ugyan korlátozottnak tűnhet, de ne
felejtsük el, hogy rendszerint éppen
ezen a területen alakulnak ki olyan
bizalomra alapuló, mély kapcsolatok,
amelyek újra és újra lehetőséget
teremtenek arra, hogy folyamatosan
segítsük embertársainkat.

Néhány foglalkozás – példának
okáért az oktatásban vagy a
médiában – alkalmat kínál, hogy
akár százakkal vagy ezrekkel
megosszuk gondolatainkat. De
tévedés volna azt hinni, hogy csupán
az ilyen munkakör nyújt lehetőséget
az apostolkodásra. Épp ellenkezőleg:
a keresztény embernek minden

foglalatosságában és minden élethelyzetben elő kell segítenie, hogy embertársai keresztény értelmet adjanak életüknek. Rendszerint nincs szükség nagy szónoklatokra, hanem egyszerűen megvalósíthatjuk azt, amit az Opus Dei alapítója „a barátság és bizalom apostolkodásának” nevezett és így fogalmazott meg: „Az a szó, melyet alkalmas pillanatban súgysz ingadozó barátod fülébe; a tájékoztató beszélgetés, mellyel helyes irányba tereled a társalgást; a szakszerű tanács, mellyel egyetemi munkájában segíted, a diszkrét indiszkréció, mellyel új és váratlan látókört nyitsz meg lelkesedése számára... mindez *a bizalom apostolkodása*.”[19]

Ezirányú igyekezetünk az egyes ember iránti valódi érdeklődéssé alakul át, s többnyire személyes, baráti beszélgetéshez vezet. „A keresztény apostolkodás – s itt egy

hétköznapi, a többi ember közt élő keresztény férfi vagy nő apostolkodására gondolok – egyetlen nagy katekézis, amelynek során a személyes kapcsolat, az igaz és őszinte barátság embertársainkban felkelti az Isten iránti vágyat, s amelynek révén segítséget kapnak egy addig nem is sejtett új horizont felfedezéséhez: természetességgel, egyszerűséggel, amint már említettem, a megélt hit példájával, egy-egy kedves, de az isteni igazság erejével teli szóval.”[20]

Az effajta apostoli igyekezet szabad és felelős kezdeményezést követel meg a keresztényektől. Megnyilvánul arra irányuló törekvésükben is, hogy a társadalmi struktúrák tegyék lehetővé embertársaik számára az Istenhez való közeledést. Így az evilági élet keresztény lelkülettel telik el, amelyet a Zsinat – amint már kifejtettük – a világi hívők legjellemzőbb küldetésének tekint.

Ebben az összefüggésben érthető meg az a felhívás, amelyet a Pápa a *Christifideles laici* kezdetű apostoli buzdításában intézett a tudomány és technika, orvostudomány és politika, gazdaság és kultúra[21] területén tevékenykedő világi hívők felé, miszerint ne vonakodjanak vállalni a világ emberibbé és ezáltal keresztényebbé tételére vonatkozó kötelességüket.

Ebben a feladatban segítségükre vannak az Egyház társadalmi tanításának buzdításai és alapelvei. E tan azonban csak olyan férfiak és nők életében ölt formát, akik munkájukat – végezzék azt akár a Wall Street-en, akár egy peremkerületi kis boltban – nem pusztán a pénzszerzés vagy személyes felemelkedésük eszközeként értelmezik, hanem valami magasabb rendűként fogják fel. Olyan polgárokról van szó, akik akár városi tisztviselőként, akár egy

lakóközösségi csoport tagjaként a társadalom emberibbé tételén fáradoznak, vagy olyan tanárokról, akik az egyetemen vagy a középiskolában keresztény értelemben vett igazi kulturális munkát végeznek.

Kezdjük a családban

Az apostolkodásban nemcsak a mindenkori foglalkozásunk területe, hanem családi környezetünk is alapvető jelentőséggel rendelkezik. A szülők számára például a család az apostolkodás legfontosabb terepe: erre a helyre állította őket Isten, hogy gyermekeik nevelésével elvégezzék feladatukat, amely senki másra át nem ruházható.

A család „a társadalom első és eleven sejtje”.^[22] A család egészségétől vagy betegségétől függ, hogy maga a társadalom egészséges-e, avagy beteg. A társadalom annyiban válik testvériessé, amennyiben az emberek

a családon belül elsajátítják az egymásért történő önfeláldozást. Az emberek egymás közötti kapcsolatában a tolerancia és tisztelet messzemenően attól függ, hogy a családban megértik-e egymást a szülők és gyerekek. A hűség csak akkor erősödhet a társadalmi életben, ha a házastársak is nagy becsben tartják. Annál inkább hanyatlik majd a materializmus, minél inkább nem a növekvő fogyasztás, hanem más mércék határozzák meg a család boldogságát.

A szülők gyermekeikről való gondoskodását illetően hadd emlékeztessenek a jó példa elsődleges fontosságára. Azon ritka alkalmak egyikénél, amikor II. János Pál pápa saját magáról beszélt, szót ejtett édesapjáról is: „Apám csodálatos ember volt, és majdnem minden gyermek- és ifjúkori emlékem hozzá fűződik [...]. Önmagában az, ahogy

láttam, miként térdel le, döntő befolyással volt ifjú éveimre. Olyan szigorú volt önmagához, hogy fiával szemben már nem volt szükség szigorra: pusztán az általa mutatott példa is elegendő volt, hogy fegyelemre és kötelességtudatra tanítson.”[23]

Luciani bíboros, a későbbi I. János Pál pápa, a következőképp fogalmaz: „A szülők maguk testesítik meg a gyermekeik első hittankönyvét. Jó dolog, ha az apa így szól a fiához: »Éppen gyóntatás van a templomban. Nem szeretnéd kihasználni a lehetőséget?« De még jobb, ha ezt mondja: »Megyek a templomba gyónni. Van kedved velem jönni?«”[24] A szülők példája az élet legkülönfélébb területein kitörölhetetlenül bevésődik a gyermeki lélekbe: a barátokhoz való hűség, a dolgosság, józanság és mértéktartás, a kellemetlen körülmények között is megőrzött

belső öröm, a másokról való gondoskodás, a nagylelkűség.

A szülők jó példájához társul a nevelésre irányuló intenzív igyekezetük is. „Gyermekeitek nevelése a legfontosabb üzletetek” – hangoztatta előszeretettel az Opus Dei alapítója, ha üzletemberekkel beszélt. A nevelés akkor jár sikerrel, ha a szülők képesek barátai lenni gyermekeiknek. A gyerekek így kiskoruktól hozzászoknak ahhoz, hogy megbízhatnak szüleikben és bármi gondban feltárhatják előttük szívüket. Morus Szent Tamás így ír: „[...] hazatérve beszélgetni kell az asszonnyal, nevetgélni a gyerekekkel, tárgyalni a cselédséggel: csupa olyan ügy, melyet, véleményem szerint, el kell intézned, ha nem akarsz idegenné lenni saját házában. Törődnöd kell mindezzel, hogy kellemesen élhess természet-, vagy véletlen adta, avagy magad választotta élettársaiddal; csak

nyájasságoddal el ne kényeztesd őket
és türelmességed ne tegye
cselédeidet uraiddá!”[25]

Úgy tűnik, a modern élet ritmusa
nem éppen kedvez az efféle
odaadásnak. Egyre több mindent
birtoklunk, de nincs időnk. Így aztán
könnyen előfordulhat, hogy a
szülőket teljes mértékben lefoglalja a
munka, jöllehet csak az a nemes
szándék vezérli őket, hogy a lehető
legjobbat tegyék gyermekeik jövője
érdekében. E jövő szempontjából
azonban meghatározóbb az az idő,
amelyet a gyermekekkel töltenek,
mintsem a kényelem, amelyet nekik
biztosítanak. A gyerekek általában
ritkábban panaszkodnak arról, hogy
keveset kaptak volna szüleiktől, mint
arról, hogy szüleik nem tudták,
hogyan adhatnák gyermekeiknek
önmagukat.

Nyitottság a családban

Mindez már sok, de mégsem minden. Az a keresztény ember, aki tudatában van a küldetésének, mely szerint ő a társadalom kovásza, nem elégedhet meg a családjáról való gondoskodással. Kemény, versengés jellemezte világunkban persze teljesen normális, ha valaki saját családjában keresi a szeretetet és biztonságot, amelyet azon kívül alig talál meg. Az is érthető, ha a keresztény szülők a családra vonatkozó terveiket megpróbálják elhatárolni és megvédeni a megszokványos, az övéktől teljesen eltérő mintáktól. A keresztény család alapjában véve mégis „nyitott” család.

„A család is, miként az Egyház” – mondotta VI. Pál pápa –, „az evangelizáció területe, amelyben az evangéliumot továbbadják, és ahonnan az evangélium szétsugárzik [...]. Az ilyen család sok más családra és egész környezetére kisugározza az

evangéliumot.”[26] A minden korlát és nehézség ellenére az ideáljai szerint élni igyekvő keresztény család példája mindig vonzó, már csak tisztán emberi oldaláról is. Különösen akkor, ha ez a család apostoli szellemiségtől indítatva nyitott a másokkal – szülőkkel, kollégákkal, szomszédokkal, gyermekeik barátaival stb. – való barátságra. Ekként válik valósággá az ideál, amelyre II. János Pál utalt a következő szavakkal: „[...] a családi egyházat arra serkenti, hogy Krisztus jelenlétének és szeretetének ragyogó jele legyen a »távolállóknak«, a még nem hívő családoknak, illetve azoknak a családoknak, amelyek ugyan keresztények, de nem élik a hitüket.”[27]

Másrészt minden család ki van téve a törvényekből eredő, az iskola vagy a közvélemény részéről érkező külső hatásoknak is. Emiatt kell a keresztény embernek síkra szállnia

saját és mások családja védelmében a családbarát társadalmi környezetért.

A Familiaris consortio című apostoli buzdításban olvashatjuk: „[...] elsősorban a családoknak kell gondoskodniuk arról, hogy az állam törvényei és intézményei nem csupán ne sértsék a családot, hanem nagyon határozottan támogassák és oltalmazzák jogait és feladatait. Így tehát a családokban egyre inkább tudatosulnia kell annak, hogy »főszerepet« játszanak a »családpolitikában«, s hogy az ő feladatuk a társadalom átalakítása.”[28] **Az új evangelizáció előtt**

Az első keresztények képesek voltak megváltoztatni koruk társadalmát, mert minden fáradozásukat Krisztus parancsának szolgálatába állították: „ők meg elmentek, s mindenütt hirdették az evangéliumot. Az Úr

velük volt munkájukban, és tanításukat csodákkal kísérte és igazolta” (Mk 16,20).

A harmadik évezred küszöbén, egy olyan társadalomban, amely úgy tűnik, megszállottként menekül Isten elől, korunk keresztényeiként az a feladatunk, hogy új evangelizációt valósítsunk meg, „pontosan az élet anyagi, világi feladataiban és azokból kiindulva [...]. A laboratóriumban, a kórházi műtőben, a laktanyában, az egyetemi tanszéken, a gyárban, a műhelyben, a szántóföldön, a háztartásban - az emberi munka egész, végtelen világában Isten vár minket nap mint nap. Legyetek meggyőződve arról, hogy minden mégoly hétköznapi helyzetben is rejlik valami szent, valami isteni, s a ti feladatotok, hogy felfedezzétek azt.”[29]

II. János Pál pápa szavaival élve ez „akkor lehetséges, ha a világi

Krisztus-hívők képesek áthidalni önmagukban az evangélium és az élet közötti szakadékot azáltal, hogy a család mindennapi ügyeiben, a munkában és a társadalomban megvalósítják az élet egységét, melyhez az evangéliumból kapnak világosságot és erőt”.[30] A világ hiteles keresztényekre vár.

Természetesen nekik is vannak mindenféle hibáik és tévedéseik, de készek kijavítani azokat, ahányszor csak szükséges, és készek azon az úton haladni előre, amely Szűz Mária kezét fogva a mennyei Atyához vezet bennünket Krisztus által, aki az Út, az Igazság és az Élet.

Megjelent a *Mundo Cristiano* c. folyóiratban (Spanyolország), 1999 áprilisában

[1] *Lumen gentium*, 17

[2] Vö. ugyanott, 30

[3] *Apostolicam actuositatem*, 2

[4] Ugyanott, 3

[5] *Lumen gentium*, 31

[6] Ugyanott, 33

[7] *Christifideles laici*, 2

[8] Ugyanott, 15

[9] Tertullianus: *Apologeticum*, 42

[10] *Epistola ad Diognetum*, 5

[11] Ugyanott

[12] Tertullianus: *Apologeticum*, 1

[13] A következőket írta II. János Pál:
„Ez a meghívottság az az elsődleges és egyedülálló tulajdonság, mellyel az Egyház minden fiát és leányát fölruházta az a Zsinat, melyet a keresztény élet evangéliumi megújítására hívtak össze. Az életszentségre hívás nem egy általános erkölcsi buzdítás, hanem az Egyház misztériumából fakadó

sürgető szükség, amit semmi sem helyettesíthet” (*Christifideles laici*, 16).

[14] Josemaría Escrivá: Út, 291

[15] Ugyanott, 801

[16] Ugo Poletti bíboros: Isten szolgája Josemaría Escrivá boldoggá avatási eljárásának megindításáról szóló határozat

[17] *Apostolicam actuositatem*, 6

[18] Ugyanott, 16

[19] Josemaría Escrivá: Út, 973

[20] Josemaría Escrivá: Es Cristo que pasa, 149

[21] Vö. *Christifideles laici*, 38 és 42-44

[22] *Apostolicam actuositatem*, 11

[23] André Frossard: Ne féljeteK,
Budapest, Szent István Társulat,
1986, 12. o.

[24] Albino Luciani bíboros: Illusztris
barátom! Prugg Verlag, 1981

[25] Morus Szent Tamás: Utópia,
Bevezetés

[26] *Evangelii nuntiandi*, 71

[27] *Familiaris consortio*, 54

[28] Ugyanott, 44

[29] Josemaría Escrivá:
Conversaciones, 114

[30] *Christifideles laici*, 34